

Til § 2.

(Udbytte af Statsvirksomheder).

A. Statsbanerne.

7) I. A. Indtægten. Skrivelse fra Ministeren for offentlige Arbejder:

Ministeriet for offentlige Arbejder. København, den 18. Marts 1926.

Journ. Nr. 10274.

Under Henvisning til de Udtalelser angaaende Nedsættelse af Statsbanernes Takster, som jeg fremsatte i Finansudvalget den 16. ds., skal jeg efter Ønske redegøre for Ministeriets Syn paa den ommeldte Sag.

I den første Betænkning, som blev afgivet af Administrationskommissionen af 30. Juni 1923, udtalte denne enstemmigt, at der til Statens Erhvervsvirksomheder burde stilles Krav om Forrentning, og Kommissionen fremsatte i den Anledning følgende Forslag for Statsbanernes Vedkommende:

Rigsdagens Indflydelse paa Taksterne bevares saaledes, at Rigsdagen fastsætter Maksimaltakster, medens Ministerens og Generaldirektørens Beføjelser udvides til at foretage Takstnedsættelser.

Den hidtidige detaillerede Specifikation paa Finansloven vedrørende Statsbanernes Konti gøres mindre vidtgaende.

I Overensstemmelse med Finansministerens Krav forlanges der 5 pCt. Rente af den anbragte Kapital i de Baner, for hvilke Forrentningskrav kan gøres gældende, og i Forbindelse hermed forhøjes Kravet til Afskrivning paa en nærmere bestemt Maade saaledes, at Afskrivningsbeløbet omtrent fordobles.

Styrelsesloven ændres saaledes, at den kun fastslaaer visse Hovedlinier for Organisationen.

Under Hensyn hertil blev der dels forelagt Rigsdagen Forslag til en ny Styrelseslov for Statsbanerne, dels Forslag til Ændringer i den bestaaende Takstlov, endvidere blev der i Forslaget til Finanslov for 1925—26 paa Statsbanernes Budget optaget en Udgiftspost paa ca. 20 Mill. Kr. som Renter af den i Statsbanerne indstaaende Kapital, og det til Afskrivning opførte Beløb blev beregnet som foreslaaet af Administrationskommissionen, hvad der medførte en Forhøjelse af dette med ca. 5 Mill. Kr.

De nævnte Lovforslag blev vedtaget, uden at der blev rejst Indsigelse mod det Grundlag, paa hvilket de var fremsat, og man har altsaa været enig om, at det tidligere Underskud af Banernes Drift skulde søges bortarbejdet. Et saadant Underskud vilde i øvrigt med den vedtagne Forrentning og Afskrivning ogsaa have været til Stede før Verdenskrigen, og det følger heraf, at de Takster, der nu maa anvendes, selv om Udgiften kunde nedbringes til omtrent det samme som før Krigen, maatte være i alt Fald noget højere end den Gang. Man kan derfor ikke ubetinget sammenligne Taksterne fra 1913—14 med de nuværende Takster, og vil man sammenligne, maa man tage Taksterne under eet og ikke, som det er sket fra enkelte Sider, Vognladningstaksterne alene.

Ud fra disse Betragtninger maa Spørgsmaalet om Rimeligheden af en Takstnedsættelse paa et Tidspunkt, hvor Statsbanerne giver Underskud, og et saadant er for Finansaaret 1926—27 budgetteret med 12,64 Mill. Kr., afgøres under Hensyn til Sandsynligheden for ved Nedsættelsen at erhverve en saa stor Trafikforøgelse, at der kan opnaas en Merindtægt. I andet Tilfælde vil en Takstnedsættelse kun forøge